

عوامل کالبدی-فضایی مکان و ارتقاء حس دلبستگی به بافت تاریخی (نمونه موردی: محله اسفنجان سمنان)

ساجده خراباتی

کارشناسی ارشد معماری، هیئت علمی دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه صنعتی شاهرود

s.kharabati@shahroodut.ac.ir

چکیده

بافت های تاریخی هر شهر، تبلور فرهنگ و خاطرات جمعی ساکنان آن شهر می باشد که برخی از آنها بدلیل فرسودگی، فقدان حیات شهری و نیز کمرنگ شدن دلبستگی شهروندان به آنها رو به ویرانی نهاده اند و نیازمند حفظ، احترام و باززنده سازی می باشند. کم رنگ شدن دلبستگی شهروندان به بافت تاریخی سبب شده تا بسیاری از شهروندان محل سکونت خود را به بافت های جدید تغییر دهند. از این رو توجه به عوامل موثر در احیاء و ارتقاء دلبستگی افراد به بافت های تاریخی می تواند ضمن افزایش مشارکت شهروندان در حفظ و نگهداری، انگیزه حضور و ماندگاری آنها را در بافت تاریخی بهبود بخشد و در نهایت زمینه جریان دوباره زندگی در بافت تاریخی را فراهم نماید. یکی از عوامل موثر در ایجاد و ارتقاء دلبستگی به مکان، عوامل کالبدی-فضایی مکان است. از این رو هدف اصلی این پژوهش یافتن راهکارهای ارتقاء دلبستگی به بافت تاریخی، از طریق توجه به عوامل کالبدی-فضایی است. در این پژوهش تحلیلی-توصیفی، برای دستیابی به هدف فوق، پس از مطالعات کتابخانه ای، از روش مطالعه میدانی استفاده شده است و به عنوان نمونه، محله تاریخی اسفنجان سمنان مورد بررسی قرار گرفته است، سپس داده های بدست آمده به روش کمی مورد تحلیل قرار گرفته است. نتایج نشان می دهد میزان دلبستگی پاسخ دهندگان به محله اسفنجان در بازه کم (از طیف لیکرت) قرار دارد و موثرترین عوامل کالبدی-فضایی مکان در بهبود و ارتقاء دلبستگی به بافت تاریخی، به ترتیب کیفیت بصری (نوع مصالح در کف و جداره ها، تفکیک حریم خصوصی و عمومی، زیبایی بصری جداره ها)، امکانات (خدمات رفاه اجتماعی، تفریحی، تجاری، حمل و نقل عمومی، وجود پارکینگ)، دسترسی (دسترسی سواره و پیاده)، عوامل طبیعی (حضور فضای سبز و آب) و آسایش محیطی (عدم وجود آلودگی صوتی، محیطی و هوا) می باشند.

اطلاعات مقاله

زمینه تخصصی مقاله:

تعلق خاطر در معماری، مفهوم
شناسی معماری و شهرسازی،
مرمت بافت ها و آثار تاریخی

دریافت:

پذیرش:

واژگان کلیدی:

حس دلبستگی به مکان،
بافت تاریخی، عوامل
کالبدی-فضایی، محله
اسفنجان سمنان.

پایگاه نمایه کننده:

پایگاه استادی علوم جهان اسلام

